

Nevím, o co přicházím

fejeton

Hana Pařízková, 8. A, 2013

Nevíš, o co přicházíš, říkají mi často přátelé.

A víš vůbec, o co přicházíš?, diví se další.

Až jednou zjistíš, o co přicházíš..., prorokují jasnozřivě třetí.

Řeč je – o Facebooku. Ano, milí čtenáři, chápete to zcela správně: i dnes stále ještě existují jedinci, kteří na této sociální síti nemají svůj profil, a já jsem jedním z nich. Těší mě.

Mí přátelé si asi ani neuvědomují, že jejich nabádavá a prorocká slova mají ale i jiný význam než ten, který původně zamýšleli. Nedávno jsem se totiž na internetu dočetla toto: *Sociální sítě nonstop a bezprostředně informují uživatele o tom, co vše zrovna vykonávají jejich přátelé. Podle psychologů ale přemíra informací jedincům škodí. Pokud je totiž člověk neustále informován o tom, co dělají ostatní a co on prošvihl, nestihl či byl o to ochuzen, přichází silná vlna úzkosti. A pokud se opakuje, dostavují se vážné psychické potíže. „Když u člověka nedochází k nasycení základních společenských potřeb, jako nezávislosti, kompetencí a propojenosti, pak osoba začne pociťovat zvýšenou míru strachu z prošvihnutí,“ míní vědci z Univerzity v Essexu. No vida, takže já nevím, o co přicházím hned na druhou! Jsem takový umocněný nevědomec, neználek na kvadrát.*

Spolu s tímto poznáním se nutně vynořuje i otázka: Jak se vlastně takový výraz *Nevím, o co přicházím* umocňuje? Každý, kdo je absolventem alespoň několika školních hodin matematiky, si určitě vzpomene na kouzelnou formulku $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$. (Dotyčný jedinec si zajisté vybaví i obdobnou poučku sdělující, čemu se rovná $(a - b)^2$. Rozluštění tohoto malého matematického kvízu již ponechávám laskavému čtenáři.) Dle uvedeného vzorce by se daná věta mohla umocnit asi takto: *Nevím-nevím dvakrát-nevím-o-co-přicházím o-co-přicházím-o-co-přicházím*. Co když ale každé slovo budeme brát jako samostatný člen? Pak bude matematický zápis vypadat takto: $(a + b + c + d)^2 = (a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + 2ab + 2ac + 2ad + 2bc + 2bd + 2cd)$, a po dosazení konkrétních slov získáme úctyhodné vyjádření *Nevím-nevím o-o co-co přicházím-přicházím dvakrát-nevím-o dvakrát-nevím-co dvakrát-nevím-přicházím dvakrát-o-co dvakrát-o-přicházím dvakrát-co-přicházím*. To jsme ovšem vyřešili jenom případy, kdy mezera mezi slovy supluje znaménko plus. Co když ale hraje spíše roli znaménka krát? Výraz na druhou by pak mohl být roven také vyjádření *Nevím-nevím o-o co-*

co přicházím-přicházím, popřípadě *Nevím-o-co-přicházím* *nevím-o-co-přicházím*. Tak to vidíte: ještě jsme se nedostali ani k odčítání a dělení, a už máme hned čtyři možné varianty mé nevědomosti! Nejenže tedy nevím, o co přicházím, já ani nevím, jak to nevědění vlastně vypadá.

Ne, netvrdte mi prosím, že je to přece jedno. Jedno je kolečko u trakaře, říkává moje babička. Má nevědomost jedno není, je na druhou, a to je právě ten problém.

Řešení této zapeklité situace se zdá být nasnadě: stačilo by, abych se na Facebook přihlásila, a větička *Nevím, o co přicházím* v tu chvíli ztratí smysl. Od toho mě ale odrazuje jeden matematicky jasně dokázaný fakt: Zatímco výraz *Nevím, o co přicházím* může nabývat hodnot jak kladných, tak záporných, po umocnění na druhou je výsledek vždycky kladný.